

ПРАВОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СОЦІАЛЬНОГО ЗАХИСТУ В УКРАЇНІ

Запорізька державна інженерна академія, кафедра українознавства

Соціальний захист України має такі складові частини: соціальне страхування - захист громадян від соціальних ризиків, що впливають на їх працездатність: хвороба, каліцтво, старість, та інші випадки, передбачені законом; соціальна допомога - різні види соціальних виплат, дотацій, пільг, субсидій, що надаються особам, які потребують соціального захисту; соціальна справедливість (соціальна солідарність) - компенсація впливу непередбачуваних негативних явищ, таких як техногенні катастрофи чи природні стихійні лиха.

Діяльність щодо соціального захисту населення є обов'язковою складовою будь-якої сучасної держави. Соціально-захисна діяльність охоплює сферу матеріального забезпечення і надання соціальних послуг непрацездатним особам. Соціальні джерела правової форми соціального забезпечення мають свої витoki у моральних засадах суспільства, — у категоріях чуйності, співчуття, справедливості, людяності, благодійності, які спрямовані на підтримку людини, котра фізично об'єктивно не в змозі забезпечити себе та своїх утриманців.

Згідно із чинним законодавством соціальний захист визначається як система державних гарантій щодо забезпечення прав громадян на соціальну допомогу і підтримку у зв'язку з постійною та тимчасовою непрацездатністю, хворобою, безробіттям та в інших випадках, які передбачені законами України.

Серйозною соціально-економічною проблемою, від вирішення якої залежить стан соціального захисту населення, є зростання рівня безробіття, що загрожує несприятливими соціальними наслідками. Подовження термінів безробіття є дуже небезпечним соціально-економічним процесом, який свідчить про тенденцію його переходу в застійну форму.

Дуже важливим питанням в контексті соціального захисту є розвиток гуманітарної сфери, зокрема освіти, науки, культури, відпочинку і туризму. Задля формування нової якості життя громадян України шляхом створення умов для всебічного гармонійного розвитку людини, реалізації нею всіх своїх професійних можливостей, досягнення високих соціальних стандартів, впровадження пріоритетів здорового способу життя, гармонізації людського і природного середовища, підтримки сім'ї та сприяння народжуваності, культури та політичної консолідації української нації в якості модерної європейської спільноти. Також однією з проблем залишається реформування системи соціального захисту обслуговування та надання допомоги малозабезпеченим верствам населення.

Держава у відповідності до Конституції України гарантує всім громадянам реалізацію їх прав у сфері соціального захисту шляхом створення розгалуженої мережі закладів соціально-культурних послуг та соціального забезпечення, організації та проведення системи державних та громадських заходів щодо надання соціального захисту населення, а також громадянам гарантованого рівня матеріального забезпечення та соціального обслуговування, що визначається на підставі соціальних нормативів, забезпечення державного та громадського контролю за здійсненням права на соціальний захист, встановлення відповідальності за порушення прав і законних інтересів громадян щодо соціального захисту.

Головною особливістю системи соціального захисту населення України на нинішньому етапі її розвитку є те, що вона знаходиться на стадії реформування і тому їй властиві як старі, так і нові елементи.